

حسن روحانی در دیدار وزیر خارجه سوئیس:

هر روزی که آمریکا از اشتباهات خود برگردد، راه باز است

پایگاه اطلاع‌رسانی ریاست‌جمهوری: رئیس‌جمهور روز گذشته در دیدار وزیر خارجه سوئیس با او، با بیان اینکه آمریکا با خروج خود از برجام و نقض قطع‌نامه ۲۲۳۱ سازمان ملل با هدف از پای درآوردن جمهوری اسلامی از دو سال و نیم گذشته...

صفحه ۲

سه‌شنبه ۱۸ شهریور ۱۳۹۹ • ۱۹ محرم ۱۴۴۲ • ۸ سپتامبر ۲۰۲۰

تپه‌ها

موج‌سواری روی بورس

صفحه ۴

الله‌کرم: ۱۴۰۰ انتخاباتی درون‌گروهی است

صفحه ۲

همه قهرهای «آقای خاص»

صفحه ۱۱

یک فرصت دیگر به میر سلیم

صفحه ۳

۳ اتفاق عجیب در دادگاه رسیدگی به سانحه یاسوج

صفحه ۴

در حسرت لنگر آرامش و اطمینان

قادر باستانی

صفحه آخر

حرف اول

دادگاه‌های متهمان اقتصادی در مسیر تازه

صالح نقرمکالر - وکیل دادگستری

۱. وجدان عمومی می‌خواهد عدلیه در برابر فساد اقتصادی قاطع و سریع باشد. رنج مردم در برابر فساد دانه‌درشته‌ها و شبکه‌های غارت بیت‌المال فراتر از پرونده‌های خرد است. خیر عمومی ایجاب می‌کند قانون‌گذار از ظرفیت‌های سرعت و دقت و اتقان تحقیقات قدمتی بهره گرفته و ریشه فساد و علت‌ها را محور تمرکز قرار دهد. این قاطعیت ذیل عدالت شکلی و ماهوی است. رجحان حکومت قانون بر تصمیمات سلیقه‌ای یا نوبه‌ای در یک تجربه تاریخی برای نظام حقوقی ما عیان است. برای قاطعیت هم نباید عدالت آیینی را دستخوش تخریب قرار داد. برخورد قانونی استاندارد و مطابق با نظامات از یک طرف و فوریت و سرعت در فرایند رسیدگی از طرف دیگر مطالبه وجدانی شهروندان است.

۲. از فرمان هشت‌ماده‌ای مبارزه با فساد تا قانون مجازات اخلاق‌گران در نظام اقتصادی کشور تا استعجازه معروف رئیس پیشین قوه قضا از مقام معظم رهبری همه تلاش‌هایی است که حاصل آن باید بهبود شاخص مبارزه با فساد ذیل عدالت قضائی و شفافیت و حکومت قانون قلمداد شود. مجاری فساد سازمان‌یافته در هر حکمروایی رخنه کند، آن را از ریشه می‌خشکاند بنابراین خیر عمومی و مطالبه اجتماعی در پرتو بُرند و قاطع‌بودن شمشیر قانون در مصاف سوداگران بیت‌المال صورت‌بندی می‌شود. اگر سازمان قضאותی بهنگام و اصولی وارد این معرکه شد می‌توان به سلامت نظام اجتماعی و سیاسی و اداری امیدوار ماند. اگر کند و رخوت‌زده و فرسوده حرکت کرد بهشت جانپان اقتصادی و فرشته نجات مفسدان زالوصفت بر پیکره بیت‌المال اموال عمومی است.

۳. با وجود قوانین پیشین، بحث استعجازه سال ۱۳۹۷ یک حرکت بدیع بود. رئیس قوه وقت اختیارات خاص برای مبارزه با فساد خواست. این رویکرد یک سوی مثبت داشت و آن ایجاد ظرفیت برای تسریع و قاطعیت رسیدگی بود، اما تحت‌الشعاع قراردادن اصول رسیدگی محاکماتی، متقصدانی یافت. حذف تجدیدنظرخواهی و وکالت وکلای خاص لیست تبصره ماده ۴۸ ست قضائی عدالت‌پسندی به یادگار نگذاشت که لازم است در مسیر جدید، مشفقانه ملل نقد و اصلاح باشد.

ادامه در صفحه ۴

بهارستان نشینان به‌دنبال پاستور

آیا تغییر نظام ریاستی به پارلمانی کلید خورده است

گروه سیاست، وحیده کریمی: نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی از ضرورت تغییر نظام ریاستی به پارلمانی خبر داده و گفته است: به نظر می‌رسد لازم است که در کشور مدتی طولانی نظام پارلمانی حاکم شود. ما نیاز داریم در موقع لزوم سریع‌ا افراد را عوض کنیم اما با شرایط کنونی اگر سراغ هرکسی برویم، بحران سیاسی ایجاد می‌شود. تغییر نظام از ریاستی به پارلمانی مدت‌هاست که مطرح است و اولین بار نیست از تریسون مجلس بر ضرورت این تغییر تأکید می‌شود البته این بار احتمالاً برآمده از ناتوانی مجلس اصولگرا

صفحه ۳

دفاع هاشمی رفسنجانی: زیر سؤال بردن نبوی ترور دوم است

یادداشت

گفتار درمانی مسئولان به‌جای راه‌حل اجرائی

سیدمصطفی هاشمی‌طبا

در روزهای اخیر سه نظریه و بیان از سوی مقامات ارشد کشور اظهار شده است. نخست بیان مقام معظم رهبری که فرض را باید بر این گذاشت که تحریم ۱۰ سال طول بکشد. دوم نظر مقام محترم رئیس‌جمهوری که بودجه ۱۴۰۰ حسب شرایط موجود تنظیم می‌شود و سوم تأکید ریاست محترم مجلس در سفر به خوزستان که ما حق نداریم آب غیراستاندارد به مردم بدهیم. هر سه بیان به‌طور مطلق صحیح و درست است و به‌ویژه رهنمود و راهنمایی مقام معظم رهبری باید به دقت مورد توجه مجلس، دولت و نیز مردم قرا گیرد و همه به این نکته توجه کنند که به‌قول معروف در شرایط تحریم «حلسا» خیرات نمی‌کنند. به‌خصوص آنکه رفتار خیانت‌آمیز مسئولان برخی همسایگان که موجب تقلید آن از سوی دیگران خواهد شد، شرایط را برای جمهوری اسلامی پیچیده‌تر کرده است و این صرفاً به خاطر حضور ترامپ در مقام ریاست‌جمهوری آمریکا نیست بلکه سیاست حمایت از اسرائیل و عادی‌کردن روابط اعراب در زمان رؤسای جمهوری دموکرات یا جمهوری‌خواه یکسان بوده و پیمان کمپ‌دیوید شاهدهی بر این ماجرا است. اما بیان دوم یعنی سخن رئیس‌جمهور هرچند شفاف نیست اما می‌توان از درون آن تأثیر نظر رهبری را پیدا کرد؛ هرچند همه مقامات کشور و از جمله ریاست‌جمهور به‌جای آنکه تأثیرات تحریم‌ها بر کشور را بیان کرده و مردم را آماده پذیرش تبعات تحریم‌ها کنند، سعی در پوشاندن این نتایج و عادی‌نشان‌دادن جلوه‌های تحریم می‌کنند، درحالی‌که نتایج تحریم‌ها خود را نشان داده و بیشتر نشان خواهد داد. معلوم نیست دولتی که حدود ۴۰۰ هزار میلیارد تومان کسر بودجه در سال ۹۹ دارد، چگونه می‌خواهد بودجه را با شرایط فعلی تدوین کند و تازه اگر چنین کند، مجلس که معمولاً زیادخواهی دارد، تغییرات تورمی قابل‌توجه در بودجه خواهد داد. بازگردیم به بیان ریاست مجلس درباره آب استاندارد. البته ایشان توجه دارند باوجود همه کوشش‌هایی که در ۴۰ سال اخیر صورت گرفته، موارد غیراستاندارد به‌وفور و سهولت تقدیم مردم می‌شود. شمارش آنها از حوصله خارج است اما وی یا با توجه به فضای منطقه یا با علم به اهمیت موضوع با هر دو، مسئله آب را مطرح کرده است. اگر قدری به موضوع آب در کشور توجه کنیم، درمی‌یابیم آب از موارد بحرانی در کشور است و به‌همین جهت

ادامه در صفحه ۲

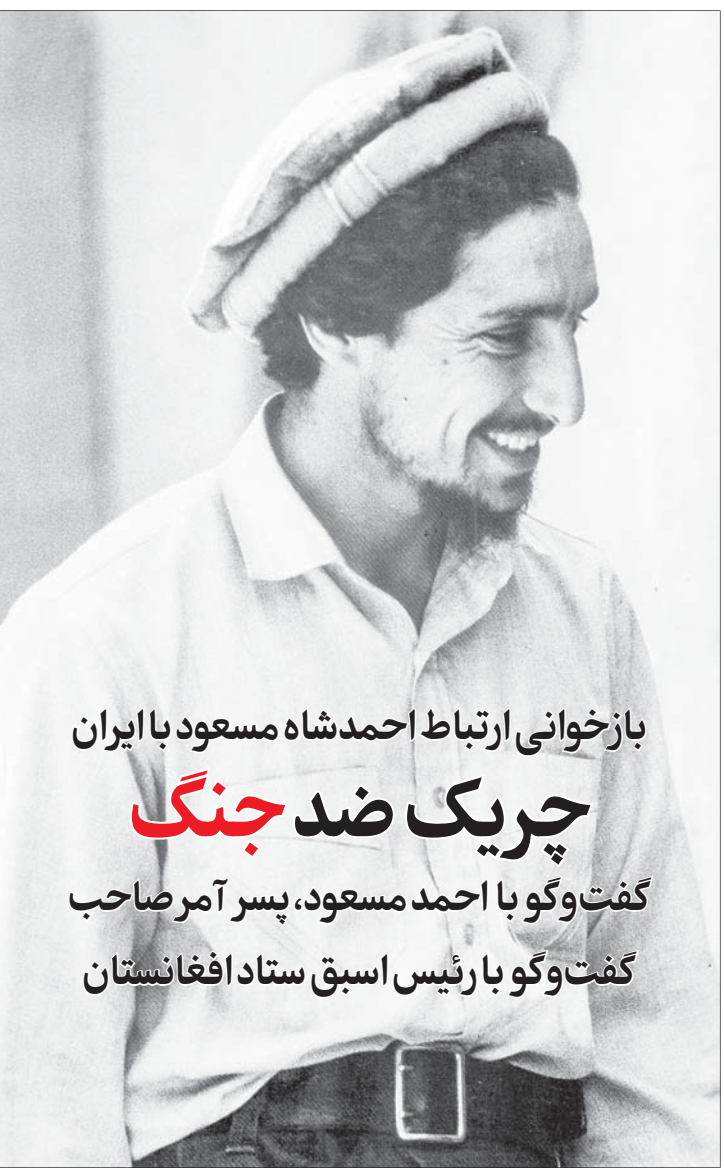

بازخوانی ارتباط احمدشاه مسعود با ایران

چریک ضد جنگ

گفت‌وگو با احمد مسعود، پسر آمر صاحب

گفت‌وگو با رئیس اسبق ستاد افغانستان

صفحه‌های ۵ و ۶

یادداشت

رهیافت‌هایی از قیام خیابانی

حسین روحانی‌مدر

شیخ محمد خیابانی، پرورش‌یافته محله خیابان تبریز و از مدرسان حوزه علمیه طالبیه این شهر، ضمن اقامه جماعت در یکی از مساجد همان محدوده، همچون پدرش در امور تجاری - بازرگانی نیز سررشته داشت. او از منتقدان جدی گردانندگان امور آذربایجان بود به همین دلیل مدتی در مشهد و قفقاز با گروه‌های انقلابی همکاری‌های زیادی کرد. با سقوط محمدعلی‌شاه، به‌عنوان نماینده این شهر در دوره دوم مجلس برگزیده شد و از گردانندگان مشهور تبریز در دوران حضور اشغال‌کرانه روس‌ها و عثمانی‌ها بود و تلاشش برای کاهش قحطی در آن ناحیه، مورد تأیید عموم منابع آن دوره است. بی‌تدبیری‌ها یا سوءنیت برخی گردانندگان ولایت آذربایجان پس از خروج نیروهای روس و عثمانی و پایان جنگ جهانی اول، بخش‌هایی از نیروهای مشروطه‌طلب و منتقد آذربایجان را رنجاند و این رنجش زمینه حرکت‌هایی مقابله‌گرانه را ایجاد کرد. نتیجه همین کج‌سلیقگی‌ها منجر به آغاز قیامی به رهبری خیابانی در ۱۶ فروردین ۱۲۹۹ شد و دفتر روزنامه تجدد دموکرات تبریز، مرکز اداره امور قیام‌کنندگان شد. جالب‌تر آنکه او و همفکرانش انگیزه صریحی از این حرکت ابراز نکردند. برخی‌ها اهداف صریحی برای ایجاد بی‌نظمی بهره‌جویند... از آن‌ها معلوم نیست، هیچ‌کس نمی‌داند مبنای سیاست آن، محور آن چیست. معلوم نیست ایران مال انگلیس است، روس است یا قزاقخانه یا کس دیگری!... اگر ایران مال ایرانی است، باید شالوده مملکت را مجددا ریخت. بنای آن را تجدید نمود و از نو ساخت».

به اعتقاد او، ایران مانند انگلستان نیست که قانون مصوب اکثریت درباره همگان اجرا شود و در عین حال اقلیت‌ها هم بتوانند به مخالفت با آن برخیزند. در تبریز بلشویک‌ها، تبلیغاتی‌های ترکیه، مرتجعان و دیگر دارودسته‌های مترصدان نشوم... بعد از این سست نشود. مرام را تعقیب کنید و از بازماندگان من غفلت نکنید. کسی را ندارم و تمام دارایی مرا به غارت بردند». مورخان نوشتند: رجاله تبریز که تا پریروز در پای نطق‌های خیابانی کف می‌زدند و زنده‌باد می‌گفتند، می‌خواستند جنازه او را گرد بازار بگردانند. بهار در شعر حماسی خود گفت: کر خون خیابانی مظلوم بجوشد/ سرتاسر ایران کفن سرخ پیوشد و جالب‌تر آنکه چند ماه بعد بساط مشروطه‌خواهی و هرج‌ومرج‌طلبی برای ۱۶ سال برچیده شد.

ادامه در صفحه ۲

رئیس قوه قضائیه:

برخی بعد از ۴۰ سال ژست منتقد گرفته‌اند

گروه سیاست: رئیس قوه قضائیه در جلسه شورای عالی قوه قضائیه گفت: «ما در دستگاه قضائی صاحبخانه‌ایم و قابل قبول نیست که با مشکلات این دستگاه مانند میهمان برخورد کنیم یا مثل برخی که سال‌ها در نظام مسئولیت داشتند...

صفحه ۳

سال هجدهم • شماره ۳۸۱۱ • ۱۲ صفحه • ۵۰۰۰ تومان

سرمقاله

نژادپرستی در انتخابات آمریکا

احمد عظیمی‌بلوریان - استاد پیشین مریلند

در کشور ایالات متحده آمریکا، حمایت از حقوق و مبارزات رفع تبعیض اقلیت سیاه‌پوست بستگی زیادی به موقعیت اجتماعی و کرایش حزبی افراد دارد. حزب دموکرات آمریکا به دلیل ساختار اجتماعی، اقتصادی و عقیدتی بیشتر از حقوق سیاه‌پوستان آمریکا پشتیبانی می‌کند. در مقابل، اکثریت جمهوری‌خواهان را اشخاص ثروتمندتر طبقه متوسط به بالا تشکیل می‌دهند. این طبقه اجتماعی سابقه برده‌داری بیشتری در تاریخ اقتصادی آمریکا داشته است و افراد این طبقه تمایل زیادی به «برابراندستن» خود با سیاهان ندارند. برده‌داران، مردمان آفریقایی‌تبار را در گذشته‌های دور دست (از ۲۰۰ تا ۵۰۰ سال پیش) از بازارهای برده‌فروشی می‌خریده و از آنها تا آخر عمرشان تنها با سیر کردن شکم و فراهم‌آوردن پوشاک بیکاری می‌کشیدند. البته بدیهی است که شمار کمی از آفریقایی‌تباران در آمریکای امروز هستند که به دلایل مختلف ثروتمند شده و در زمینه سیاست و انتخابات به حزب جمهوری‌خواه پیوسته‌اند. این اشخاص را می‌توان در میهمانی‌های مجلل طبقه متوسط به بالا یا در نمایشگاه‌ها و فروشگاه‌های آثار هنری و عتیقه و فروشگاه‌های لباس‌های گران‌بها دید. چون گفت‌وگو از نژادپرستی در انتخابات آمریکا به موضوع روز تبدیل شده و برای نسل جوان می‌تواند پرشش‌برانگیز باشد، ضروری است که به چند نکته درباره نژاد و رنگ پوست انسان اشاره کنیم. نخستین نکته این است که اگر به روایات ادیان ابراهیمی استناد کنیم، بشر از یک پدر و مادر واحد - آدم و حوا - به وجود آمده است. ساختار بدنی انسان در همه نژادها یکسان است: یک سر، دو چشم، یک بینی با دو سوراخ، دو دست هریک با پنج انگشت، دو پا مانند دو دست اما برای به حرکت درآوردن بدن و مانند اینها. شاید رنگ پوست و شکل و رنگ چشم‌ها را بتوان از ظاهری‌ترین و مشهودترین تفاوت‌های بین انسان‌ها دانست که برخی از آنها به‌عنوان تفاوت نژادی یاد می‌کنند. این برداشت نادرست است و از اختلاف ذاتی میان انسان‌ها سرچشمه نمی‌گردد. تفاوت در رنگ پوست انسان‌ها به علت تفاوت در رنگدانه ملانین در پوست انسان‌ها است. این تفاوت دلایل گوناگونی دارد که مهم‌ترین آنها تأثیر میزان تابش آفتاب در طول نسل‌های متماذی است. میان شدت نور خورشید یا میزان تابش اشعه فرابنفش و پراکندگی رنگدانه‌های پوستی در انسان‌ها ارتباط مستقیمی وجود دارد. پوست افرادی که در مناطق نزدیک‌تر به استوا زندگی می‌کنند و در معرض تابش بیشتر آفتاب قرار دارند، رنگدانه بیشتری برای سدکردن اشعه فرابنفش نور خورشید تولید می‌کند و در نتیجه رنگ پوست را تیره‌تر می‌کنند. تیره‌ترین رنگ‌های پوست متعلق به مردمی است که در مناطق گرمسیری بین مدارهای رأس‌السرطان و رأس‌الجدي زندگی می‌کنند؛ مانند مردم مرکز آفریقا و جنوب هند. هرچه از این منطقه به سمت مناطق معتدل حرکت کنیم، تابش آفتاب کاهش یافته و رنگ پوست روشن‌تر می‌شود. این تفاوت در رنگ پوست در طول تاریخ ثابت نبوده و به خاطر مهاجرت تابش مستقیم خورشید تغییرات بوده و هست. تطابق پوست انسان با محیط زیست خود در طولانی‌مدت و تأثیر انتخاب طبیعی در طول نسل‌های پیاپی به‌تدریج حالت ژنتیکی به خود می‌گیرد. در همه نقاط جهان، پوست آن بخش‌هایی از بدن مانند کف دست‌وپا که معمولاً در معرض تابش مستقیم آفتاب قرار ندارد، دارای رنگدانه‌های کم و در نتیجه رنگ روشن است. به همین منوال، فرزندان سفیدپوستان اروپایی که در سده‌های گذشته ساکن بخش‌هایی از آفریقا ازجمله آفریقای جنوبی شدند، در نسل‌های متماذی با محیط زیست خود تطبیق کرده و به‌تدریج رنگ پوست‌شان تیره‌تر شد. این تغییر رنگ را پوست نسل‌های بعدی مهاجران اروپایی به آفریقای جنوبی می‌توان مشاهده کرد؛ تازه مدت اقامت اروپایی‌های اشاره‌شده در آفریقای جنوبی به ۴۰۰ سال هم نرسیده است. این واقعیات ساده علمی برای مدت‌های مدید برای مردم جهان ناشناخته بود و باعث شده بود که در فرهنگ‌های مختلف، رنگ پوست نماینده «نژاد» دانسته شود. در برخی از مذاهب مانند مورمون‌ها، سیاهی پوست را عذاب ابدی الهی به خاطر ارتکاب گناه توسط اجداد سیاه‌پوستان می‌دانستند!

ادامه در صفحه ۴